

*До разової спеціалізованої вченої ради
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ*

ВІДГУК

**рецензента доктора юридичних наук, професора Шаблистого В.В.
на дисертаційну роботу Дядічка Вадима Ігоровича на тему
«Кримінально-правова характеристика сексуального насильства над
дітьми», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі
знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право»**

Актуальність теми дослідження. Дослідження присвячене актуальній проблемі сучасної правової науки, адже захист правосуддя з року в рік залишається важливою темою Конгресів ООН з попередження злочинності. Для України як країни, яка прагне до європейської та євроатлантичної інтеграції в складних умовах воєнного стану, захист дитини від сексуального насильства має особливо важливе значення в сфері забезпечення національної безпеки. Адже повномасштабне вторгнення держави-агресора в Україну принесло багато нових викликів протидії кримінальним правопорушенням в цілому та сексуальному насильству над дітьми зокрема, які потребують наукового осмислення та невідкладного вирішення.

Таким чином, вагомість проблем кримінально-правової характеристики сексуального насильства над дітьми, їх актуальність, необхідність і нагальність вирішення, не викликають сумніву.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

За результатами вивчення дисертаційної роботи та наукових публікацій автора встановлено, що дослідження є структурованим, логічним, послідовним, відповідає заявленій меті та поставленим завданням, відображеним у роботі. Зокрема, наукові положення в тексті дисертації за формою викладу дохідливі, у смисловому значенні взаємопов'язані. Структура, зміст, послідовність, взаємозв'язок підрозділів дисертації спрямовані на реалізацію основної мети.

Автор здійснив комплексне монографічне дослідження, яке полягає в удосконаленні теоретичних положень кримінального права в частині відповідальності за сексуальне насильство над дітьми та надав пропозиції (рекомендації) щодо покращення законодавства та відповідної правозастосовної практики.

Належними є законодавча та доктринальна бази дослідження відповідної сфери регулювання суспільних відносин. Обґрунтованість

сформульованих у дисертації положень підтверджується якісним аналізом використаних джерел.

Досить конкретні визначення завдань дослідження відтворюють особливе значення для автора визначення зміст об'єктивних ознак сексуального насильства над дітьми; з'ясування змісту суб'єктивних ознак сексуального насильства над дітьми; дослідження поняття сексуального насильства над дітьми за Кримінальним кодексом України; виокремлення та характеристика форм реалізації кримінальної відповідальності за сексуальне насильство над дітьми; формулювання законодавчих пропозицій щодо удосконалення кримінальної відповідальності за сексуальне насильство над дітьми.

Такий підхід у формулюванні завдань є підтвердженням комплексного характеру дослідження, як такого, що полягає у необхідності послідовного розгляду теоретичних, законодавчих та правозастосовних аспектів визначеної проблеми.

Викладені наукові положення, висновки та рекомендації достатньою мірою обґрунтовані, логічно витікають з детального аналізу досліджуваного явища.

Емпіричну базу дослідження становлять матеріали 121 обвинувального вироку суду за ст.ст.153 та 156 КК України, розглянутих судами різних 19 областей України, що розміщені в Єдиному державному реєстрі судових рішень України; статистичні дані ДСА щодо кількості засуджених осіб за 153 КК України; статистичні дані Офісу Генерального прокурора України щодо кількості облікованих протягом 2018–2024 рр. кримінальних правопорушень, передбачених ст. 153 КК України.

Основні наукові результати дисертації знайшли опубліковано у п'яти наукових публікаціях, з яких: три – у вітчизняних фахових виданнях, дві – у тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Наукова новизна висновків, пропозицій та рекомендацій, сформульованих у дисертації. Найбільш важливими положеннями та висновками наукової новизни проведеного дослідження є такі:

вперше:

– пропонується ч.5 ст. 153 КК України після словосполучення «тяжкими наслідками» доповнити наступним положенням: «...або вчинені комбатантом чи прирівняною до нього особою, представником країни агресора в умовах збройного конфлікту за відсутності ознак порушення законів та звичаїв війни». Кваліфікованим видом аналогічного змісту доцільно доповнити і ст. 152 КК України;

— вважається доцільним відповідальність за сексуальне насильство над малолітньою дитиною, що спричинило тяжкі наслідки, передбачити у якості особливо кваліфікованого виду сексуального насильства у ч.6 ст.153 КК України;

— пропонується криміналізувати вчинення дій сексуального характеру не пов'язаних з проникненням інтимного характеру в тіло дитини віком до шістнадцяти років за винагороду чи обіцянку такої винагороди;

— пропонується до переліку виключень можливості застосування звільнення від відбування покарання з випробуванням, у ч.1 ст. 75 КК України, додати й випадки сексуального насильства над малолітніми дітьми без їх добровільної згоди.

Дискусійні положення та зауваження щодо оформлення та змісту дисертації. Поряд з новими і загалом позитивними пропозиціями дисертанта, слід звернути увагу на ряд положень дисертації, які потребують доопрацювання.

1. Перше світоглядне – у дисертації відсутні дослідження в межах окремого підрозділу питання захисту дітей від сексуального насильства, що вчиняють так звані військовослужбовці рф. Запрошую дисертанта до дискусії з цього приводу.

2. Також варто вказати на зарубіжних науковців, які досліджували відповідні проблеми, особливо тих країн які стикалися із збройною агресією.

Зазначені зауваження та побажання не впливають на загальне позитивне уявлення про роботу, не зменшують її наукової новизни та практичної значимості і тому не є перешкодою для її представлення в спеціалізовану раду для офіційного захисту.

Відповідність дисертації профілю спеціалізованої вченої ради. За змістом дисертаційна робота Дядічка Вадима Ігоревича на тему «Кримінально-правова характеристика сексуального насильства над дітьми», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, повністю відповідає спеціальності 081 «Право» (08 – Право).

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Дядічка Вадима Ігоревича на тему «Кримінально-правова характеристика сексуального насильства над дітьми» є завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання у галузі кримінального права і в цілому відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р.

№ 44, а її автор – Дядічко Вадим Ігорович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

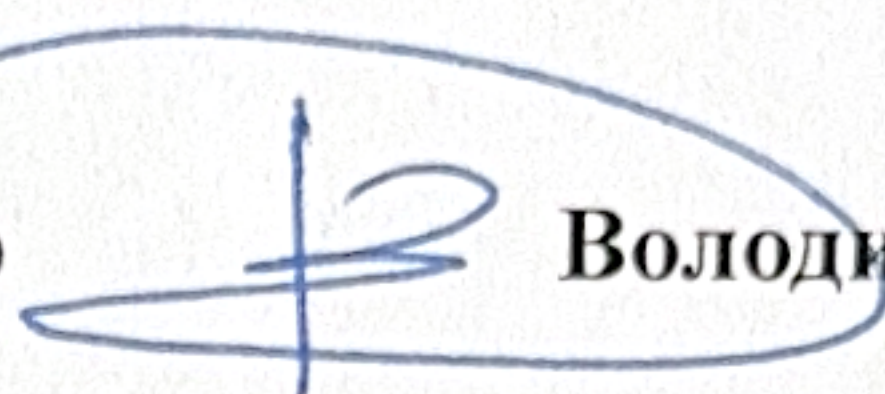
Директор

ННІ права та інноваційної освіти

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, професор

Володимир ШАБЛИСТИЙ

Підпис Шаблистого В.В. засвідчую:

Проректор

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

доктор юридичних наук, професор

Заслужений діяч науки і техніки України

Олександр ЮШІН